

מים אחרונים

מושג תוכן
סעודה

נטילת ידיים בסיום הסעודה, קודם
שמברכים ברכת המזון (להבדיל מ"מים
ראשונים" – הנטילה שלפני תחילת
הסעודה).

למטרת נקיון הידיים מהסעודה,
ובהכנה והתקדשות לקראת ברכת
המזון.

תְּדִיר וְשֵׂאִינוֹ תְּדִיר, תְּדִיר קוֹדֵם

מושג בסיס
כללים
בהלכה

כָּל הַלְכָתִי הַקּוֹבֵעַ כִּי פֶּאֶשֶׁר יֵשׁ שְׂתִי
מְצוּוֹת אוֹ בְּרָכוֹת לְבַצֵּעַ, הַמְצֹוה הַשְּׂכִיחָה
יוֹתֵר (תְּדִירָה) קוֹדֶמֶת לְזוֹ שְׂפָחוֹת
שְׂכִיחָה.

לְדַגְמָה: בְּרָכָה 'רְצָה' שֶׁבְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן
הַמִּיחָדָת לְשַׁבֵּת (תְּדִיר) - קוֹדֶמֶת לְבִרְכַּת
'יַעֲלֶה וַיָּבֹא' הַמִּיחָדָת לְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים
וְחֲגִים (שֵׂאִינוֹ תְּדִיר).

ברכת המזון - הוספות בימים מיוחדים

מושג תוכן
ברכות

בברכת המזון בשבת, ביום טוב, בחול
המועד, ובראש חודש, צריך להזכיר
את קדושת היום בברכת המזון בברכת
'בונה ירושלים'.

בשבת מוסיפים 'רצה והחליצנו',
ובשאר הימים הנזכרים יעלה ויבוא'.
בחנוכה ובפורים מוסיפים 'ועל הניסים'
בברכת 'הארץ' - הודיה על הניסים.

כַּוְנָה (לְכוּן)

מושג בסיס
נסיבות בסקיום
המצווה

בְּקִיּוֹם הַמְצֹוֹת נִדְרָשׁ הָאָדָם
לְרַכֵּז אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ לְשֵׁם קִיּוֹם
הַמְצֹוה.

לְדַגְמָה: בְּזִמַּן בְּרַכַּת הַמָּזוֹן יֵשׁ
לְהִתְיַשֵּׁב, כְּדֵי לְכוּן אֶת דַּעְתּוֹ
בְּזִמַּן הַבְּרָכָה.

סִפְק דְּאוּרִיתָא לְחוּמְרָא. סִפְק דְּרַבִּינָן לְקַלָּא

מושג בסיס
כללים בהלכה

בְּמַקְרָה שֶׁל סִפְק הֶלְכָתִי –
כַּאֲשֶׁר מְדַבֵּר בְּאִסּוּר דְּאוּרִיתָא
נוֹטִים לְהַחְמִיר – וְכַאֲשֶׁר הָאִסּוּר
הוּא מְדַרְבָּנָן נוֹטִים לְהַקֵּל
(בְּדֶרֶךְ כְּלָל).